

125 Sena mill-Konsagrazzjoni tal-Knisja l-Qadima

Josef Cutajar

125 sena ilu, xewqa ta' hafna saret realtà, 125 sena ilu, Ghajnsielem mhux talli sar parroċċa u bena knisja u ikkonsagraha, imma wkoll kiseb indipendenza soċjali. Ix-xemx tal-20 ta' Jannar 1855, rat lill-poplu Ghajnselmiz ikun għall-ewwel darba fl-istorja bħala parroċċa għalih, b'digriet speċjali ta' Papa Piju IX li għamel lil Ghajnsielem paroċċa. Kien dan il-pass rivoluzzjonarju li biddel il-hajja Ghajnselmiza għal dejjem, f'kull qasam soċjali tal-hajja tan-nies ta' dakinhar.

Il-Konsagrazzjoni tal-knisja l-qadima turi tassew li r-raħal għadda minn diversi ġrajjet uniċi minn irhula oħrajn. Nibdex billi mmorru lil hinn minn 125 sena, imma mmorru f'dik il-lejla kwieta fejn kien qed jidlam u fil-qalba tal-kampanja Ghajnselmiza fil-wied il-kbir, raġel devot tal-Madonna kien qed jirgħa n-nagħaġ tiegħu u kellu l-ikbar xorti dik li jara xbiha ta' Sinjura sbejha quddiemu u tordnalu sabiex jibni l-ewwel statwa fil-knisja. Anġlu Grech tax-Xini kien il-persuna li tefa' l-ewwel ġebbla biex Ghajnsielem jinsab fejn hu illum jiġifieri ngħixu u nikbru fid-devozzjoni f'għieħ il-Madonna taħt it-titlu ta' Loreto.

Kien ċertu Indri Xuereb li l-laġam tiegħu hu "tal-Możrud" fejn kien iċempel il-qanpiena sabiex in-nies għaqlin Ghajnselmizi kienu jingabru quddiem l-istatwa tal-Madonna u jitolbuha. Il-Konsagrazzjoni f'dan l-istadju kienet biss ħolma li l-hin kollu tberren f'kull moħħ Ghajnselmiz. B'dedikazzjoni u tant għozza ammirabbli kull min kien minn seba' snin 'il fuq kien imur u jahdem sabiex din il-knisja l-qalb t'Ghajnsielem tkun lesta. Kulma dam il-bini għaxar snin. Dak iż-żmien il-knisja kienet qisha kappella kemmxejn imdaqqa bi tliet artali, bħal tal-knisja ta' San Ġakbu tar-Rabat b'aktar wiswa' fiż-żewġ kappelli. L-għamla tal-knisja hi ta' Salib Latin u għandha stil arkitettoniku Dorika. Minn ħolma għal realtà. Dan hu l-poplu Ghajnselmiz, poplu li dak iż-żmien ma kienx jikkalkula affarijiet mingħajr sens u kien jgħaddas rasu u jahdem sabiex ir-raħal ikollu l-ikbar għieħ taħt il-protettriċi tiegħu Marija Lawretana.

Lil hinn mill-ispiritwalità, dawn il-125 sena x'ifissru aktar?

Bil-konsagrazzjoni, Ghajnsielem uffiċjalment hu għalih,

issa jrid ifendi għal rasu. Ksibna indipendenza. F'dawn is-snin nibqa' mbellah kif missirijietna tant hadmu, tant batew sabiex jien u int illum għandi pjaċir li ngħid jien minn Għajnsielem. 125 mill-konsagrazzjoni l-poplu Għajnselmiz beda jhabbat rasu ma' sfidi li kienu wisq kbar sabiex raħal zghir jirbħilhom. Sfidi li ftiit minnhom irhula ohra ma kellhomx. Kif nistgħu ninsew kważi kull raġel Għajnselmiz kien joħroġ fuq il-baħar bit-tama li jiġi lura bl-ikla tal-gurnata, imma dawn qatt ma waslu. Minjaf kemm f'dawn il-125 sena sajjieda fis-siegha tal-prova talbu lir-reġina tas-sema forsi teħlishom mill-għarqa. Sfida ohra li kellu jhabbat wiċċu magħha Ghawdex kollu hi l-marda qerrieda tal-Kolera. Minjaf go dik iċ-ċekjkna knisja l-Għajnselmizi kemm talbu u fdaw kollox f'Marija Lawretana sabiex teħlishom. U dak it-talb instema' u twieldet l-istatwa titolari, dik l-istatwa li thallini bla kliem kull xhin immur quddiemha taħt it-tron. Minjaf missirijietna kemm marru bil-mohbi fiż-żmien il-gwerra xhin il-pajjiż kollu qieghed għarkopptejh ghax ma jiflahx aktar u nies Għajnselmizi jmorru go dik iċ-ċekjkna knisja bit-tama li jgħaddi kollox u jibqgħu jgawduha.

125 sena konsagrazzjoni, storja li ma tieqaf qatt! Kull xhin ngħaddi minn quddiemha nhoss dawk il-ġebel jtkellmu u nisthajjilhom jirrakuntawli l-passat u l-hajja ta' dan il-poplu. Din il-knisja hija monument storiku, monument haj li jkellimna u jurina l-istorja u fl-istess hin il-futur. Kulmeta kien ikolli l-opportunita li nitla' ndoqq il-qniepen kont nimmagina lura f'dawn il-125 sena nara nies herqana jhaffu sabiex ikunu l-ewwel għal gabra ma' Marija Lawretana. Hija din il-knisja, il-ġebbla tax-xewka għal Għajnsielem kollu, kienet din il-knisja li Għajnsielem kien jorbot kollox fuqha kull sitwazzjoni tal-hajja rahlija, il-knisja l-qadima kienet tkun parti minnha. Il-ġebel ta' din il-knisja johduk lura fiż-żminijiet u mhux talli tara l-hajja spiritwali t' Għajnsielem imma tara l-hajja sempliċi, hajja fejn in-nies kienu jgħammru u jagħmlu kollox f'għieh il-Madonna.

125 sena mill-konsagrazzjoni... u l-futur?

Xhin wiehed joqghod jifli x'gara mill-konsagrazzjoni tal-knisja l-qadima 'l hawn tibqa' mbellah bl-istorja u x'gara fiha. Jien illum li qed ngħix il-preżent inhoss li għandi responsabbiltà li dak li tant hadmu missirijietna għalih irridu ngħadduh lil generazzjonijiet futuri. Hija hasra li xi drabi ssib xi individwi Għajnselmizi li sfortunatament ma jafux l-istorja u kif wasal s'hawn. Ahna rridu nkunu konxji li bħalma missirijietna b'tant għozza hadmu u taw eżempju tajjeb, ahna rridu nikkuppjawhom u naghmlu l-istess sabiex it-tfal u z-żghazagh jifhmu sew Għajnsielem kif wasal s'hawn. L-ewwel pass isir billi naraw x'gara fil-bidu, x'gara 125 sena ilu, imbagħad inkomplu ngħixu l-holma ta' qabilna dik li lil Għajnsielem inpoġġuh fl-aqwa pożizzjoni li jista' jkun. Dawk il-ġebel, dawk il-kapulavuri ta' Gużepi Cali, dak l-artal maggur għandhom jibqgħu jgħajtulna u jibqgħu hajjin fostna sabiex ahna nkomplu l-hsieb ta' 125 sena ilu dik li ngħixu fi hdan ommna Marija ta' Loreto u fl-istess hin ngħixu hajja magħquda, hajja kif jixraq lil dan ir-raħal pittoresk.

Minn qalbi nixtieq nagħtik il-festa t-tajba ad unur it-translazzjoni tad-dar imqaddsa ta' Loreto tal-beata Verġni Marija.

SALVU CASSAR AUTO PARTS

Commercial Sales • Engines and Parts

Kull tip ta' magni tal-Ġappun u tal-Ingilterra

N.B. Triq Fortunato Mizzi
Victoria
Tel: 2155 2922
Mob: 7971 0384

50 Triq l-Imġarr
Għajnsielem
Tel: 2155 6674
Mob: 9947 5746